

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»

ІМЕНІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА

Кафедра дошкільної та початкової освіти

ЛЕПБУК «Я І ЦИФРОВІ ПРИСТРОЇ». РОЗРОБКА ТА ВИКОРИСТАННЯ.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

Чернігів

2019

УДК 373.3.016:004](072)

ББК 397p11

М54

Рецензенти:

Стрілець С.І. – доктор педагогічних наук, професор кафедри дошкільної, початкової освіти і мистецтв Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Лисенко І.В. – доцент, кандидат педагогічних наук, проректор з науково-методичної роботи ЧОШПО імені К.Д. Ушинського

У посібнику запропоновані матеріали зі створення та впровадження в освітній процес Нової української школи інноваційної форми взаємодії суб'єктів навчання – лепбуку. Авторами розроблена система вправ та рекомендацій до теми «Я і цифрові пристрої» інтегрованого курсу «Я досліджую світ» (Інформатична освітня галузь, 2 клас), що стане у нагоді для опрацювання, повторення та закріплення навчального матеріалу.

Призначений для вчителів початкової школи, які прагнуть поглибити та закріпити знання на уроках «Я досліджую світ».

Ю.О. Лаврінчук, Н.П. Петренко, Н.М. Стрілецька. «Лепбук «Я та цифрові пристрої». Розробка та використання»: Навч.-метод. посібн. Чернігів: Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, 2019. 60 с.

УДК 373.3.016:004](072)

ББК 397p11

*Рекомендовано до друку кафедрою дошкільної, початкової освіти
(протокол № 11 від 08.05.2019)*

©Лаврінчук Ю.О., Петренко Н.П., Стрілецька Н.М.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ I. ЛЕПБУК ТА ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	7
1.1. Поняття «Лепбуку», його призначення та переваги.....	7
1.2. Технологія виготовлення лепбуку.....	10
1.3. Використання лепбука в освітньому процесі.....	18
РОЗДІЛ II. МЕТОДИКА ВИГОТОВЛЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЛЕПБУКА «Я І ЦИФРОВІ ПРИСТРОЇ»	28
2.1. Аналіз змістової лінії «Я і цифрові пристрої».....	28
2.2. Розробка проекту “Лепбук «Я і цифрові пристрої»”.....	29
2.3. Система вправ з лепбуком «Я і цифрові пристрої»	33
ДОДАТОК А Шаблони до завдання «Правила безпечної поведінки за комп’ютером»	48
ДОДАТОК Б Шаблони до завдання «Ввімкнення, вимкнення та перезавантаження комп’ютера»	50
ДОДАТОК В Шаблон до завдання «Як комп’ютер допомагає нам у житті»	52
ДОДАТОК Г Шаблони до завдань «Відгадай загадки», «Цікаве про комп’ютер» та шаблони конвертів.....	54
ДОДАТОК Д Шаблони до завдань «Усуваємо проблеми»	61
ДОДАТОК Е Шаблони до завдань «Складові комп’ютера »	63
ДОДАТОК Ж Шаблони до завдань «Шкала часу» та «Використовуємо QR-коди»	64
ДОДАТОК К Шаблони до завдань «Лабіринт» та «Обери пристрій»	66
ДОДАТОК Л Шаблони до завдань «Кросворд» та «Знайти слова»	67
ДОДАТОК М Шаблони до завдань «Склади пазл» та «Спеціальні можливості Windows».....	69
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	71

ВСТУП

Сьогодні система початкової освіти зазнає суттєвих змін. В умовах розбудови нової української школи, одним із головних завдань ставиться навчити учня вчитися самому. У зв'язку з цим перед педагогами стоїть завдання пошуку інноваційних засобів взаємодії з вихованцями. Одним із перспективних методів, які сприяють вирішенню цієї проблеми, є лепбук. Лепбук – інтерактивна папка для дітей та особлива організація навчального матеріалу на певну тему.

Використання лепбуків у освітньому процесі особливо актуальне на сьогодні, адже такий метод дозволяє здійснювати навчання у ігровій формі і має наступні переваги.

Учень має можливість за своїм бажанням організувати інформацію з теми, що вивчається і краще зрозуміти і запам'ятати матеріал. Це особливо допомагає у навчанні дітям-візуалам.

При необхідності можна повторити вивчене у будь-який зручний час, просто відкривши лепбук і переглянувши зроблену своїми ж руками книжку.

Указаний спосіб навчання дозволяє формувати навички самостійного збору, відокремлення та систематизації інформації, які є надзвичайно важливі у сучасному інформаційному суспільстві.

Якщо лепбук виконується сумісно у групі, такий метод навчання сприяє розвитку комунікаційних навичок, командної взаємодії тощо.

Окрім цього, схарактеризовані можливості роботи з лепбуком. У посібнику висвітлюється власний досвід створення та організації навчальної діяльності з ним. Схарактеризовано можливість роботи з лепбуком як формою організації навчального матеріалу під час проектної діяльності та співпраці з батьками.

У посібнику розкривається суть, напрямки використання та технологія виготовлення «лепбуку». Зокрема, технологія застосування його для роботи з молодшими школярами при вивченні теми «Я і цифрові пристрої». Запропонована система завдань з використанням лепбука відповідає Типовій навчальній програмі за редакцією Р.Шияна інтегрованого курсу «Я досліджую світ», 2 клас, Інформатичної освітньої галузі.

РОЗДІЛ I. ЛЕПБУК ТА ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

1.1. Поняття «Лепбуку», його призначення та переваги

Термін «лепбук» (з англійського «lapbook» – книга на колінах) вперше використала у своїй домашній школі мати та письменниця з Вірджинії Теммі Дабі. Вона узагальнила досвід використання різноманітних міні книг, автором створення яких була Діна Зайк ще у вісімдесятих роках минулого сторіччя. Саме Діна Зайк запропонувала використовувати так звані foldables – складені аркуші паперу, для легкого та ненав'язливого запам'ятовування інформації дітьми. Автор детально описала у своїй книзі різні способи їх створення. Використання таких складених різними способами аркушів паперу, або, як ми їх зараз називаємо, «міні книги», давало можливість дітям, працюючи над їх виготовленням, швидко та надовго запам'ятовувати потрібну інформацію. Ця техніка широко застосовувалась у домашніх школах всього світу. Таммі Даббі зі свого боку запропонувала вкласти ці міні-книжки в одну оригінально оформлену папку. [1]. Автор назвала цю саморобну книгу так, тому що вся робота відображається у «книзі», яка може розташуватись на колінах у дитини. Звичайно, американці не винайшли велосипед, адже подібні книжки або книжки-іграшки були завжди, але завдяки американським домашнім школам, лепбук виділився в окремий жанр. Лепбук при такому навчанні є фінальним етапом вивчення певної теми. *Тобто учень, вивчивши тему, оформлює отримані знання у вигляді лепбука, куди вміщує все, про що він дізнався.*

Отже, лепбук – це книга або папка будь-якої форми та з будь-якої теми, з вкладеними у неї оформленими у оригінальний спосіб різноманітними міні книжками, віконечками, малюнками, іграми [1,2]. Як і інші цікаві інновації, він був підхоплений матусями, вихователями, вчителями всього світу та досить вдало ними використовується під час навчання у звичайних та домашніх школах. Особливо актуальним використання лепбука стало в час швидких змін перебудови традиційної школи у Нову українську школу, що має за мету

виховати творчу, професійно сформовану особистість, здатну до самовдосконалення, саморозвитку впродовж всього життя. Саме лепбук відповідає всім вимогам до предметно-розвиваючого середовища Нової української школи. Він інформативний, багатофункціональний, сприяє розвитку творчості, уяви, може використовуватись одночасно групою дітей (в тому числі за участю дорослого як партнера), має дидактичні властивості. Крім того, є засобом художньо-естетичного розвитку дитини, залучає його до світу мистецтва. Структура і зміст лепбука доступні дітям будь-якого віку, адже він забезпечує ігрову, пізнавальну, дослідницьку та творчу активність всіх вихованців [2]. Процес створення лепбука дозволяє дитині бути учасником всього процесу, на будь-якому з його етапів. Види лепбуків:

- Навчальні.
- Ігрові.
- Привітальні.
- До свята (Новий рік, день матері, Великдень, день Конституції).
- Автобіографічні (день народження, похід в кіно, відпочинок).

Метою використання лепбуку є: побудова навчальної діяльності на основі взаємодії дорослих з дітьми, орієнтованої на інтереси і можливості кожної дитини; розвиток допитливості, пізнавальної мотивації та навчальної активності; розвиток уяви, творчої ініціативи, у тому числі мовленнєвої; можливість вибору дітьми матеріалів, видів роботи, учасників спільної діяльності; створення умов для участі батьків у спільній навчальній діяльності.

Розглянемо **освітні завдання**, що реалізуються у процесі використання лепбуку.

Навчальні:

- 1) закріплення набутих знань з певної тематики;
- 2) розвиток партнерських взаємин з дорослим і дітьми;
- 3) розвиток умінь узагальнювати, класифікувати, систематизувати інформацію, робити висновки;

4) поповнення і систематизація знань дітей, шляхом залучення їх в ігрові, пізнавально-розвиваючі заняття;

5) формування основ безпечної поведінки в побуті, соціумі, природі;

6) надання кваліфікованої консультативної та практичної допомоги батькам.

Розвиваючі:

1) розвивати дитячу самостійність та ініціативність;

2) розвивати пізнавальні та інтелектуальні здібності дітей;

3) розвивати пам'ять, увагу, мислення, уяву;

4) розвивати дрібну моторику і тактильні відчуття;

Виховні:

1) виховувати організованість у спільній діяльності;

2) виховувати дружелюбність. [2,3].

ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ

- Допомагає за власним бажанням організувати отриману інформацію з вивченої теми.
- Сприяє кращому розумінню та запам'ятовуванню матеріалу.
- Зручний спосіб повторення та узагальнення вивченого.
- Учень вчиться самостійно аналізувати та робити висновки.
- Лепбук можна створити на будь-яку тему.
- Створення лепбука є одним з видів спільної діяльності дорослого і дітей. Він може бути ще й формою презентації підсумків проекту або тематичного тижня. Дитина вчиться самостійно обирати та впорядковувати інформацію, яку вона додасть у лепбук.
- Дитина більш зацікавлена у навчанні, коли воно «оживає», до нього можна торкнутись.
- Виготовляти лепбук можна індивідуально або групою, обираючи посильні завдання для кожної дитини.

- Лепбук добре підходить для занять в групах, де одночасно навчаються діти різних вікових груп. Можна вибрати завдання кожному і зробити таку колективну книжку.
- Лепбук може бути змістовним елементом розвивального середовища класу.
- До виготовлення лепбуків можна залучати батьків, що сприятиме глибшій співпраці школи та родини.
- Врешті-решт – це просто цікаво!

Єдиний «недолік»: для виготовлення лепбука потрібен час, фантазія, зусилля та відсутність ліні [4] .

1.2. Технологія виготовлення лепбуку

МАТЕРІАЛИ:

Для створення лепбуку використовуються прості матеріали, які є у кожному домі або у кожному класі.

1. Цупкий папір, картон для основи або картонна папка
2. Кольоровий папір.
3. Ножиці.
4. Клей.
5. Кольорові олівці, фарби, фломастери, маркери, ручки.
6. Скотч звичайний та двосторонній.
7. Картинки.

Але найголовнішим для створення лепбуку є фантазія!

ПОСЛІДОВНІСТЬ РОБОТИ:

КРОК 1.

Постановка проблеми. Формулювання теми.

На початковому етапі можна поставити проблему, яка дозволить вам вийти на потрібну тему. Тема повинна бути цікавою дитині і доступною (відповідати віку, оригінальна). Тему для папки можна вибрати будь-яку, як і її складність. Це може бути тема, над вивченням якої ви працюєте впродовж тижня, місяця, або

тема дослідження, проекту. Можливо, вона буде знайомою дітям, або зовсім новою, глибоко дослідженою дітьми або такою ,що потребує глибшого вивчення. Наприклад: ми обрали тему лепбука: «Я і цифрові пристрої»

КРОК 2.

Складання плану.

Розбийте тему на підтеми, на дрібніші частини інформації. Адже лепбук - це не просто книжка з картинками. Це навчальний посібник. Тому потрібно продумати, план того, про що ви хочете в цій папці розповісти, щоб повністю розкрити тему. Ці частини інформації можна буде використовувати, як тему дня під час тематичного тижня, або як підтему під час роботи над проектом. Ця частина роботи є дуже важливою, оскільки вона цілком виконується педагогом і саме від вибору окремих підтем залежить яку кількість інформації засвоїть дитина, наскільки різнобічною та цікавою та потрібною для дитини буде вона. Завдання вчителя розділити тему так, щоб вона була доступною та цікавою дітям, відповідала їх віковим особливостям, містила певний обсяг інформації, не була обтяжливою для засвоєння. На скільки ж саме частин ділити інформацію? Це залежить від самої теми, від віку, індивідуальних особливостей дітей. Цілком можливо, що розпочавши роботу над лепбуком, у дітей можуть виникнути питання, які буде доцільно вивчити досконаліше, що в свою чергу приведе до створення нових підтем.

Перед тим, як розбити тему на логічні блоки, зробимо аналіз змістової лінії «Я і цифрові пристрої» щодо виконуваних нею освітніх завдань.

Змістова лінія “Я і цифрові пристрої” реалізовується через усвідомлення і розпізнавання тих завдань, які можна розв’язати за допомогою цифрових пристроїв, виходячи з їхніх функціональних можливостей (фотографувати, записувати, слухати, відображати, опрацьовувати інформацію тощо). До основних умінь, які формуються через цю змістову лінію, належать розпізнавання простих програмних і технічних несправностей та вміння усувати їх самостійно чи з допомогою дорослих, розуміти обмеження та переваги

пристроїв стосовно виконуваних завдань, усвідомлювати, що машини можуть імітувати інтелектуальну діяльність. Ця змістова лінія охоплює вміння організувати власний робочий простір на фізичному та простому програмному рівні для збереження здоров'я, доброго самопочуття та ефективної діяльності учня/ учениці.

Приклади підтем до теми «Я і цифрові пристрої»:

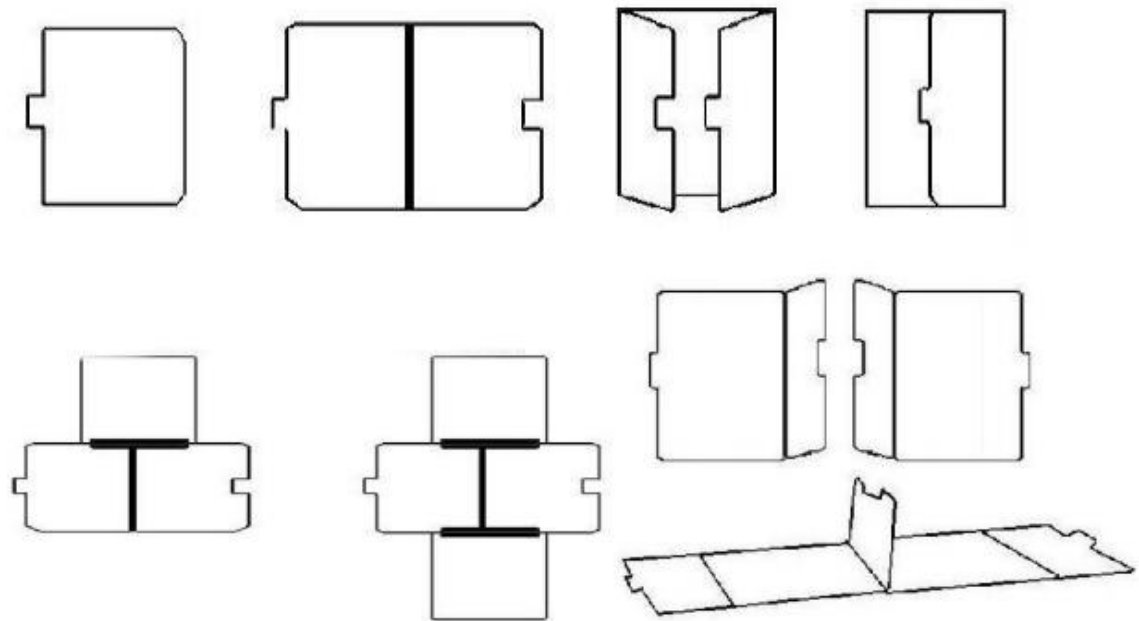
- Комп'ютер та інші цифрові пристрої для навчання, побуту, гри, безпеки, розвитку та збору інформації.
- Увімкнення, вимкнення та перезавантаження комп'ютера та інших пристроїв.
- Робочий стіл. Значки робочого столу.
- Використання миші та інших маніпуляторів для вибору та переміщення об'єктів.
- Використання пристроїв для навчання: перегляд зображень (образотворче мистецтво), читання текстів (літературне читання, мови), слухання мелодій (музичне мистецтво).
- Клавіатура. Уведення окремих символів. Зміна мовних режимів.
- Історія створення комп'ютера (шкала часу)
- Використання пристроїв для навчання: перегляд навчального відео, анімацій, схем, пошук та навігація у безпечних мережах та інтернеті за допомогою цифрових пристроїв
- Робоче місце для роботи з цифровими пристроями. Елементарне налагодження програмного середовища під власні потреби.
- Розпізнавання та усування елементарних несправностей пристроїв і програм, прості заходи збереження пристроїв.

КРОК 3.

Створення макета.

Продумайте основу для лепбука. Вона може бути у вигляді стандартної книжечки з двома розворотами, картонної папки формату А3 або А4 з кількома

розворотами, книжки-гармошки, фігурної папки. Форма основи лепбука залежить від обраної теми та творчості педагога. На основі розташовуються різноманітні міні-книжки, кармани тощо.

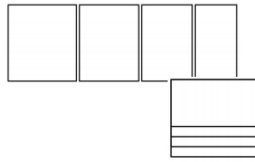
КРОК 4.

Продумайте наповнення лепбука.

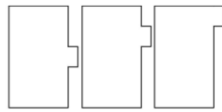
Доберіть до кожної підтеми той тип міні-книги, який найкраще підходить для викладу інформації. Підійдіть до цього питання творчо, дайте можливість творити дітям і ви разом обов'язково створите свою власну оригінальну міні-книгу. [4,5].

Види міні-книг:

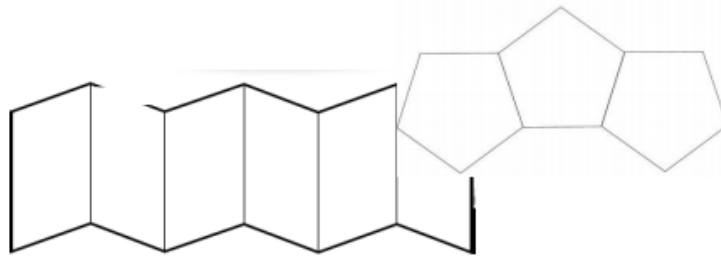
- *Багатошарова міні-книга.* Виготовляється з паперу різної довжини, складеного та з'єднаного між собою. Можна використовувати папір різних кольорів. Шари можуть складатися вгору або вниз, зліва направо, або навпаки. Багатошарову книгу краще використовувати для пов'язаного між собою списку.

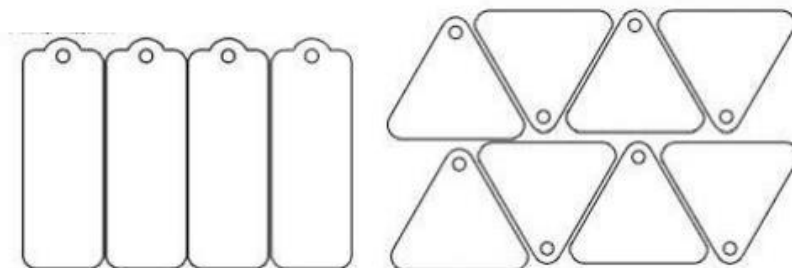
- *Книга-вкладка.* Використовується для списку подібних речей або прогресії від меншого до більшого. Вона може мати від трьох і більше вкладок. До них можна переходити зверху, по бокам або знизу для більшої універсальності.

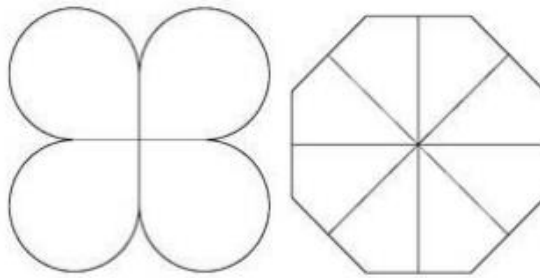
- *Книга-гармошка.* Виготовляється з цілого або склеєних між собою аркушів. Її доцільно використовувати для зображення послідовності, ряду подій тощо.

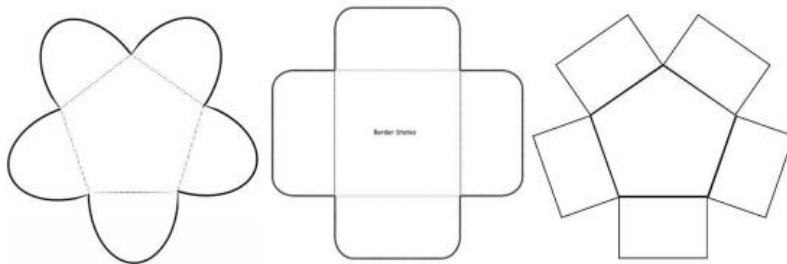
- *Книга - віяло.* Для її виготовлення використовують аркуші паперу певної форми, що з'єднуються між собою. [5,6].

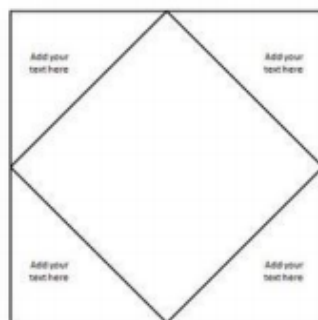
- *Книга-ракушка.*

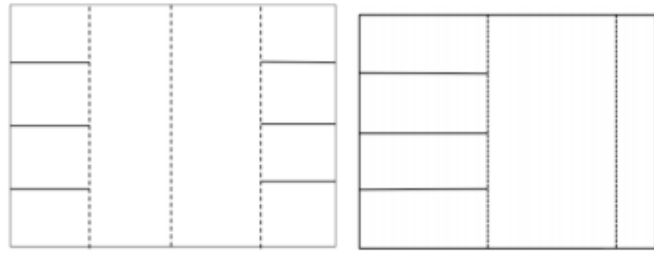
- *Книжка з пелюсток.* Ця книжка використовується для демонстрації частин цілого, утворення числа, складу тощо.

- *Книга-конверт.* Цікава та проста книга. Складається з чотирикутного аркуша паперу, складеного кутами в центрі, таким чином ви отримуєте чотири секції, тому інформація з чотирьох частин найкраще підходить для цієї міні-книги.

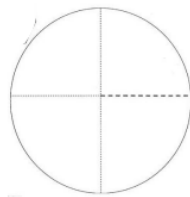
- *Книга з зачиненими дверцятами.* Це міні-книжка ідеально підходить для словника, розв'язування прикладів, читання складів. Кількість «дверцят» та їх розмір можливо змінювати відповідно до вашої теми. Вони можуть відкриватись з однієї або обох сторін, зверху або знизу, або навіть в усі сторони .

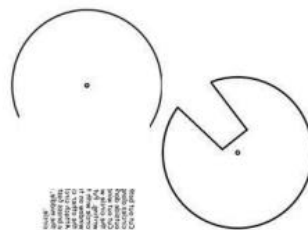
- *Книга – сірникова коробка.* Використовується для словника та пов'язаних з ним понять. [6].

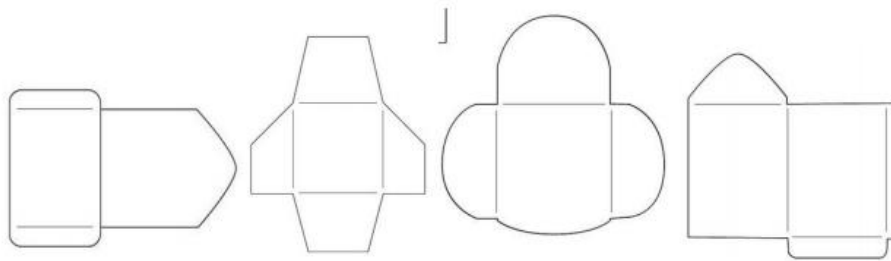
- *Книга-круг.* Легка у виготовленні книга. Вона має вигляд круга, складеного на 4 частини. Використовується для невеликої кількості інформації

- *Книга-колесо.* Використовуються для позначення невеликих процесів. Особливо цікава дітям через рухомість колеса

- *Конверти для інформації.*

КРОК 4.

Збір інформації та матеріалу.

Це можуть бути прислів'я, загадки, ігри по темі, вірші, оповідання, ігрові вправи і інша інформація. Ось на цьому етапі включаються батьки, як учасники освітнього процесу. Підготуйте необхідний матеріал та приступайте до роботи.

Крім міні-книг є багато речей, які ви можете вкласти у лепбук. Ви можете вкласти їх в кишеньки. Це можуть бути:

- паперові ляльки різного розміру, у різному вбранні;
- пазли куплені або власноруч розрізані кольорові картинки;
- настільні ігри;
- дидактичні ігри;
- логічні ігри, лабіринти, кросворди;
- ігри на уважність;
- розмальовки, штриховки;
- реальні предмети (листівки, шматочки тканини, листя тощо) [6, 7].

1.3. Використання лепбука в освітньому процесі

У час активного використання інноваційних методик використання лепбука відкриває нові цікаві горизонти у роботі з учнями. За допомогою створення такої тематичної папки діти зможуть навчитись самостійно обирати цікавий їм матеріал, розуміти його, швидше та простіше запам'ятовувати, за необхідності відтворювати його. Крім того, лепбук дасть можливість кожній дитині проявити свою індивідуальність, креативність та творчість під час створення роботи. [7].

Переваги використання лепбука для педагогів:

- Сприяє організації матеріалу по темі, що вивчається в рамках тематичного планування;
- Сприяє оформленню результатів спільної проектної діяльності і може бути формою представлення підсумків проекту або тематичного тижня;
- Сприяє організації індивідуальної та самостійної роботи з дітьми. Це прекрасний і чудовий спосіб подати всю наявну інформацію в компактній формі.

Лепбук – це спосіб закріпити знання дітей з певної теми, осмислити зміст всієї папки, провести дослідницьку роботу, в процесі якої дитина бере участі в пошуку, аналізі та сортуванні інформації. Він допомагає дитині краще зрозуміти і запам'ятати матеріал. Це чудовий спосіб для закріплення пройденної теми. У будь-який зручний час дитина просто відкриває лепбук і повторює пройдене, розглядаючи зроблену своїми ж руками книжку. Дитина самостійно збирає і організовує інформацію. Важливим є й те, що завдання можна обирати під силу кожній дитині (одним – намалювати сюжет, іншим-зібрати книжку-гармошку, а третім - завдання, що розвивають логічне мислення) і зробити колективну книжку. І основне – при створенні лепбука діти здобувають знання самі, а не отримують їх у готовому вигляді [7,8].

В результаті роботи з лепбуком у дітей розвиваються універсальні вміння, такі як:

- вміння планувати майбутню діяльність;
- домовлятися з однолітками;
- розподіляти обов'язки;
- шукати потрібну інформацію, узагальнювати її, систематизувати;
- самостійно давати пояснення на виникаючі питання;
- приймати власні рішення, спираючись на свої знання і вміння;
- використовуючи усне мовлення, висловлювати свої думки і бажання.

Лепбук розвиває творчі здібності та комунікативні навички. І це просто цікаво, тому що робота над лепбуком захоплює, захоплює і об'єднує! Особливо це актуально в наш час високих технологій, коли друковане слово не настільки популярне, і, коли, на жаль, наші діти більше віддають перевагу комп'ютеру, ніж походу у бібліотеку за звичайною книгою з картинками. [8].

Познайомившись ближче з лепбуком, зрозуміло, що така форма організації матеріалу є не зовсім такою новою та незнайомою. Напевне більшість з нас в дитинстві створювали такі альбомчики з таємними кишеньками, які прикрашали вирізками з газет, журналів, власними малюнками, віршами. Нагадує вона й шкільні стінгазети на певну тему з великою кількістю розділів та рубрик, заповнених цікавою інформацією.

Є цікавим лепбук і можливістю активніше співпрацювати з батьками вихованців, ближче залучати їх до того що вивчають діти, до розуміння їх потреб. Через залучення батьків до спільної діяльності можливо створити справжню взаємодію в тріаді «батьки-діти-вчителі» та налагодити партнерські відносини з родиною в інтересах дитини.

Виготовляючи лепбук, відкриваються широкі можливості для використання дидактичних ігор з різних розділів та у різних варіаціях. Їх застосування буде актуальним при узагальненні будь-якої теми, що вивчається, крім того, актуальним буде залучення батьків до виготовлення ігор. [8,9].

Окрім пізнавальної, важливою у роботі над лепбуком є трудова діяльність дітей. Під час створення лепбука дитина вирізає, згинає, вклеює, скріплює міні -

книги. Вона активно та наполегливо працює, прагне досягти найкращого результату, продемонструвати його друзям та дорослим. За рахунок реальності результату роботи дитина може відчувати задоволення від власної роботи, прагнути до досягнення кращого результату, активно брати участь у наступному створенні лепбука [10, 11].

Лепбук може використовуватись як колективна, так і індивідуальна форма роботи. Створюючи колективний лепбук, учні можуть планувати зміст його розділів, форми відображення у міні книжках, загальне оформлення. Цілком зрозуміло, що все це діти зможуть робити лише за тієї умови, що вони матимуть певний досвід у створенні подібних робіт, а досвід, як відомо, досягається шляхом неодноразових вправлянь. Крім того, роль вчителя полягає у допомозі, коригуванні роботи, підтримці інтересу вихованців до творчості. Школярі поряд з колективною роботою можуть створювати й власні індивідуальні роботи. Дитина має сама обрати яким способом та що вона буде вкладати у свій лепбук. Допомога дорослого тут буде обов'язкова, але вона має бути ненав'язливою, коригуючою.

Робота над створенням лепбука не обмежується певними часовими рамками. Цей процес може тривати лише один день, а може здійснюватись протягом тижня або кількох. Все залежатиме від складності поставлених завдань, від глибини розкриття теми, від умінь та навичок дошкільників [5, 7].

НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ ЛЕПБУКА У РОБОТІ НАД ПРОЕКТОМ

Використання методу проектів у сучасній початковій школі, як одного із методів інтерактивного навчання дітей, дозволяє значно підвищити самостійну активність, розвивати творче мислення, уміння самостійно знаходити інформацію про предмет або явище, дає можливість розвивати пізнавальні навички учасників, формувати уміння самостійно конструювати власну діяльність, орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати одержані

знання на практиці. Всі ці завдання можна ефективно реалізувати, використовуючи лепбук.

«Лепбукінг» як форма організації проектної діяльності актуальна тим, що повністю відповідає принципам та завданням сучасної початкової освіти:

1) повноцінне проживання дитиною всіх етапів дитинства збагачення, дитячого розвитку;

2) побудова освітньої діяльності на основі індивідуальних особливостей кожної дитини, при якій сама дитина стає активною у виборі змісту своєї освіти, стає суб'єктом освіти;

3) сприяння і співпраця дітей і дорослих, визнання дитини повноцінним учасником освітніх відносин;

4) підтримка ініціативи дітей в різних видах діяльності;

5) формування пізнавальних інтересів і пізнавальних дій дитини в різних видах діяльності;

6) створення сприятливих умов розвитку дітей відповідно до їх вікових та індивідуальних особливостей і схильностей, розвиток здібностей і творчого потенціалу кожної дитини як суб'єкта відносин з самим собою, іншими дітьми, дорослими і світом [10, 12].

Лепбук - це одна з різновидів проекту, підсумкова форма подання матеріалу по реалізації проекту, адже створення лепбука містить всі етапи проекту:

1. Проблема – визначення мети, формулювання теми.

2. Планування - розробка леп бука.

3. Пошук інформації – виконання.

4. Продукт.

5. Презентація результату проекту.

Під час реалізації проекту, лепбук виступає у головній своїй ролі – як форма організації навчального матеріалу для кращого її засвоєння. В ході роботи над проектом лепбук допомагає краще зрозуміти, узагальнити, систематизувати

та запам'ятати вивчену або досліджену тему. В той же час, завершивши роботу, дитина з легкістю зможе відтворити, пригадати цей досвід, опираючись на створений своїми руками лепбук [6, 12].

Під час проектної діяльності, лепбук може слугувати наочною демонстрацією послідовності дослідження. Тоді у ньому можна довільно відобразити етапи роботи, зміст на кожному з етапів та результати всього дослідження в цілому. Ще одним варіантом застосування лепбука може бути створення його як презентації отриманих знань з конкретної теми на завершальному етапі проекту та його відтворення у міні-книжках, малюнках, іграх тощо. З якою б метою не використовувався - він буде цікавою частиною роботи [13, 14].

Організуючи дослідницьку та творчу діяльність дітей, педагог неодмінно залучає до неї батьків, тому що в багатьох випадках дитина, особливо молодшого шкільного віку, з нею самостійно може не впоратись. Залучення батьків вихованців дасть можливість створити атмосферу співпраці та спільної творчості дітей, батьків та педагогів. Взаємодія з сім'єю дозволить досягти найбільш ефективних результатів.

Захист або презентація проекту є завжди цікавою та видовищною. Саме на цей момент припадає найвища точка емоційного напруження, вона посилюється соціальною значущістю проекту. Зрозуміло, що і форма презентацією повинна бути яскравою, цікавою і продуманою таким чином, щоб висвітлити і продемонструвати внесок кожної дитини. На цьому етапі демонстрація створеного лепбука та частини роботи кожного з дітей буде яскравим доповненням до загальної презентації. Лепбук дасть можливість продемонструвати наскільки складною, цікавою та багатогранною була робота над проектом. Якщо ж лепбук створювався кожною дитиною окремо, або за допомогою батьків, то вчителю буде доцільніше організувати виставку, на якій кожен продемонструє свою роботу, розповість про отримані знання. Сучасний вчитель не може не використовувати у своїй роботі проектну діяльність, а проект

не може бути успішно реалізований без використання лепбука. Немає сумніву, що лише одного разу використавши лепбук у роботі над проектом, вчитель не зможе більше без нього обходитись, він стане невід'ємною частиною роботи, демонстрацією досягнень класу та кожної дитини окремо під час презентації проекту, засобом залучення батьків до спільної діяльності. Цим досягається основна мета проектної діяльності – стимулювання пізнавальної активності, що сприяє інтелектуальному, соціальному психологічному розвитку дитини. Завдання проектної діяльності цілком можуть реалізовуватись та відтворюватись наочно за допомогою використання лепбука, а готовий лепбук допоможе швидко та без будь-яких зусиль дитині активізувати та відтворити отримані знання [8, 14].

Таким чином, актуальність використання лепбука в проектній діяльності для сучасної освіти визначається його багатоцільовою і багатофункціональною спрямованістю, а також можливістю його інтегрування в цілісний освітній процес, в ході якого поряд з оволодінням дітьми системними базовими знаннями і ключовими компетенціями відбувається багатосторонній розвиток зростаючої особистості.

ЛЕПБУК ТА РОЗВИТОК ТВОРЧОСТІ УЧНІВ

Основним завданням початкової школи є забезпечення належних умов для повноцінного, своєчасного і різнобічного розвитку дитини з метою виховання ініціативної творчої особистості. Це завдання вимагає від вчителя перейти від репродуктивних методів до продуктивних (творчих, дослідницьких).

Людина створена для того, щоб творити. І творчі задатки, безперечно, є у кожної дитини. Дуже важливо, щоб це природній потяг до прекрасного, бажання творити і створювати щось нове, незвичайне і красиве, вчасно помітити і розкрити.

Велике значення для розвитку і соціалізації дитини мають предмети. Вони оточують її з моменту народження і супроводжують все життя. Через предмет

дитина дізнається, що світ має різні властивості і якості. Вона опановує способи дій з предметами, і це породжує почуття впевненості, спокою, бажання пізнавати світ. Предмет вводить дитину в світ дорослих, «інформує» його про цей світ, збагачує зміст соціального досвіду і впливає на всебічний розвиток [6, 14].

Для творчої особистості властива орієнтація не на результат, а на процес; характерне пізнання заради пізнання. Як показують наукові дослідження й досвід педагогів-практиків, творчі здібності виявляються з п'ятого року життя, але це зовсім не означає, що до цього моменту їх не слід розвивати. Творчість багато в чому визначається вмінням по-різному висловлювати свої почуття та уявлення про навколишній світ. Основними характеристиками творчого процесу, на погляд більшості науковців, є: з одного боку, здатність по-новому побачити стандартну ситуацію, а з іншого боку, - мати здатність вирішити проблему нетрадиційним способом. Для цього слід навчити дитину бачити предмет з різних боків, уміти бачити різні ознаки предмета, створювати образ. Необхідно, щоб дитина не тільки вільно фантазувала, а й спрямовувала свою фантазію, творчі здібності на вирішення різноманітних завдань [6]

Щоб формувати творчі здібності, дитині необхідно накопичити якнайбільше вражень про навколишній світ під час виконання різних видів діяльності. Пізніше дитина зацікавиться процесом творчості спочатку в тому виді діяльності, який їй сподобається найбільше, а потім – в усіх притаманних молодшим школярам видах діяльності (навчання, гра, малювання, конструювання, гра на шумових та музичних інструментах, співи й танці, театралізована діяльність, читання та розігрування сюжетів знайомих літературних творів, складання віршів чи казок, праця, ліплення, аплікація, ігри з геометричними фігурами або графічними символами, експериментування тощо). Основою для розвитку обдарованості, творчого спрямування дитячої особистості є діяльність, оскільки саме в ній проявляються й розвиваються здібності дитини. Саме такі можливості відкриває використання лепбука у роботі з дітьми. Залучити дитину до активної діяльності, збудити її творчі сили,

бажання використовувати різні види художньої виразності – важливе завдання вчителя. Використання різноманітних технік, матеріалів, засобів виразності під час створення власної роботи, відкриває невичерпні можливості для розвитку дитячої творчості, креативності, стимулювання до пошуку нових засобів виразності [10, 14].

Під час виготовлення лепбука перед дітьми, як правило постають проблемні ситуації , розв'язання яких потребує певних знань: як правильно дібрати матеріал, яка форма буде доцільнішою при зображенні того чи іншого предмета чи явища, де найкраще розташувати міні-книжку, чим прикрасити свій лепбук, щоб він був оригінальним та неповторним тощо. У процесі такої наполегливої та кропіткої роботи у школярів формуються вміння створювати щось нове, неповторне, своєрідне. Дитина вчиться нестандартно та творчо підходити до виконання завдання, використовувати знайомі прийоми роботи, знаходити нові. Створюючи лепбук дитина може в різних варіаціях та поєднаннях використовувати знайомі матеріали, техніки зображення, застосовувати вже набуті знання та вміння для творчого їх в відтворення у своїй роботі [8, 3].

Отже, лепбук крім усього є засобом творчого розвитку та самовираження учня, можливістю створити оригінальний продукт, здійснюючи при цьому певний пошук, дослідження, комбінуючи, переносячи знайомі способи дій, вдаючись до нових підходів у вирішенні та виконанні завдань.

ЛЕПБУК ЯК ОДНА З ФОРМ СПІВПРАЦІ З БАТЬКАМИ

Одним з головних напрямів роботи сучасного початкової школи є активне залучення родини до освітньо-виховного процесу. А це, в свою чергу, спонукає до пошуку, урізноманітнення та оновлення форм спільної роботи навчального закладу та сім'ї. Класичні форми роботи відомі всім і дають певний результат, але для плідної та ефективної взаємодії школи та родини, потрібно відходити від традиційних форм роботи, не обмежуватись бесідами, консультаціями тощо.

Система взаємодії з батьками, що має інтерактивний характер, забезпечує кращий зворотній зв'язок. Батьків необхідно залучати до безпосередньої участі у навчально-виховному процесі, до активної взаємодії з вчителями і дітьми. Залучення батьків та інших членів сім'ї до освітньо-виховного процесу є необхідним, передусім для дітей. Створення лепбука є однією з цікавих форм роботи, що об'єднала батьків, дітей та вчителів в одну велику дружну родину, яка зацікавлена у створенні спільного результату, продукуванні та відтворенні оригінальних ідей.

Співпраця з батьками завжди сприяла створенню атмосфери довіри, взаєморозуміння, підтримки. Будучи активними учасниками творчого процесу, батьки забезпечують підтримку:

1. Організаційну (екскурсії, походи).
2. Технічну: фото, відео
3. Інформаційну (збір інформації для лепбука).
4. Мотиваційну (підтримка інтересу, впевненості в успіху).

Така співпраця наближає сім'ю до навчального закладу, сприяє кращому розумінню потреб дитини дорослим. Підсумковий етап роботи над створенням лепбука включає демонстрація дітей з батьками своїх здобутків, результатів роботи у школі та вдома. Таким чином, встановлюються не лише партнерські відносини колективу класу з батьками, а й створюються передумови для спільної творчої діяльності батьків і дітей вдома [10, 12].

ПОРАДИ ЩОДО ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЛЕПБУКА

Хоча немає правильного чи неправильного способу виготовлення лепбуку, є декілька порад для того, щоб отримати кращий навчальний ефект від його використання.

1. Не намагайтесь зробити все за дитину. Учень повинен створювати лепбук, щоб засвоїти інформацію, а не просто бути зайнятою роботою.

2. Сплануйте та складіть список тієї інформації, яку, на вашу думку, має дізнатись та відтворити у лепбучці школяр. Кожен пункт може бути використаний у міні книгах в межах лепбука.

3. Дайте дитині можливість самостійно малювати, робити позначки, друкувати, укладати матеріал. Дослідження вчених довели, що існує зв'язок між мозком і рукою, інформація краще запам'ятовується, якщо вона записана власноруч.

4. Дайте учню свободу у виготовленні лепбука. Пам'ятайте, що це робота дитини. Нехай вона організовує та прикрашає його так, як вони того хочуть. Чим більше ви будете прагнути досконалості, тим менше дитина буде отримувати задоволення від роботи. Дитина повинна полюбити навчання як процес [10].

РОЗДІЛ II. МЕТОДИКА ВИГОТОВЛЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЛЕПБУКА «Я І ЦИФРОВІ ПРИСТРОЇ»

2.1. Аналіз змістової лінії «Я і цифрові пристрої»

За новим Державним стандартом початкової середньої освіти (2018) Інформатична освітня галузь може інтегруватись до курсу «Я досліджую світ», або ж вивчатись окремим предметом.

Однією із змістових ліній циклу I (2 клас) Інформатичної галузі визначено «Я і цифрові пристрої» (За типовою програмою Р. Шияна).

Завданнями вивчення змістової лінії є:

- формування навичок молодших школярів підбору цифрових пристроїв для навчання, дослідження можливостей пристроїв, експериментування з їхніми функціями, визначати переваги для збирання зберігання й відображення даних; уявлень про призначення доступних цифрових пристроїв, вмінь умикання, вимикання та перезавантаження доступних цифрових пристроїв;
- уміння організувати власне робоче місце за допомогою дорослих (підтримувати порядок, бережливо ставитись до своїх та чужих речей, зокрема, цифрових пристроїв), використовувати програмні середовища для навчальної діяльності та у побутових ситуаціях), уміння запускати програми та відкривати файли у знайомому пристрої, розпізнавання та опис простих проблем та збоїв, які виникають у роботі доступних цифрових пристроїв;
- уміння використання цифрових пристроїв й технологій до доступу до інформації та спілкування [15].

Майже в кожній сім'ї є різні цифрові пристрої (смартфон, комп'ютер, відеокамера, планшет, GPS навігатор тощо. Деякі з них використовуються для роботи, вирішення конкретних завдань, інші для спілкування і проведення дозвілля. Більшість із нас користується ними і навіть не задумується як ефективно їх використовувати у повсякденному житті, дотримуючись правил безпечного поводження, як налаштувати їх під власні потреби, як розпізнавати нескладні збої, у яких випадках можливе самостійне налагодження. Тому, для

того, щоб діти опанували основні навички роботи з такими пристроями ми пропонуємо створити лепбук.

Ця інтерактивна книга має масу достоїнств. Цей незвичайний спосіб фіксації отриманих знань дозволить відобразити всю цікаву, корисну інформацію, яку потрібно запам'ятати. Більш того, лепбук стане в нагоді при повторенні навчального матеріалу.

2.2. Розробка проекту “Лепбук «Я і цифрові пристрої»”

Тема: Я і цифрові пристрої.

Мета: Формування уявлень про основні цифрові пристрої та ПК, їх призначення та складові, навичок та умінь використання, бережливого ставлення, налагодження роботи за допомогою дорослих основними цифровими пристроями та ПК.

Розвиток уважності, пам'яті, творчості, формулювання вміння узагальнювати, міркувати. Виховування самостійності, підвищення інформаційної культури учнів. Навчити учнів та батьків створювати лепбук.

Тип: середньостроковий; творчий; практичний; колективний.

Учасники проекту: педагоги, батьки, діти.

Очікувані результати:

- Закріплення знань з даної теми
- Створення продукту проекту – лепбука
- Розкрити творчі таланти дітей та їх батьків.

Матеріали для виготовлення:

- Картонна папка
- Кольоровий папір
- Клей
- Ножиці
- Клейка стрічка
- Інформація з теми а саме:
 - Правила роботи за комп'ютером;

- Складові комп'ютера;
- Ввімкнення, вимкнення та перезавантаження комп'ютера;
- Клавіші та їх призначення;
- Дидактичні ігри: «Склади пазли», «Лабіринт», «Кросворд», «Знайди слово», «Відгадай!»;
- Цікаві факти про комп'ютер;
- Як комп'ютер допомагає нам у житті.
- Організація робочого місця під час навчання з різними пристроями.
- Історія створення комп'ютера (шкала часу)
- QR коди для перегляду навчального відео.

Етапи створення лепбуку:

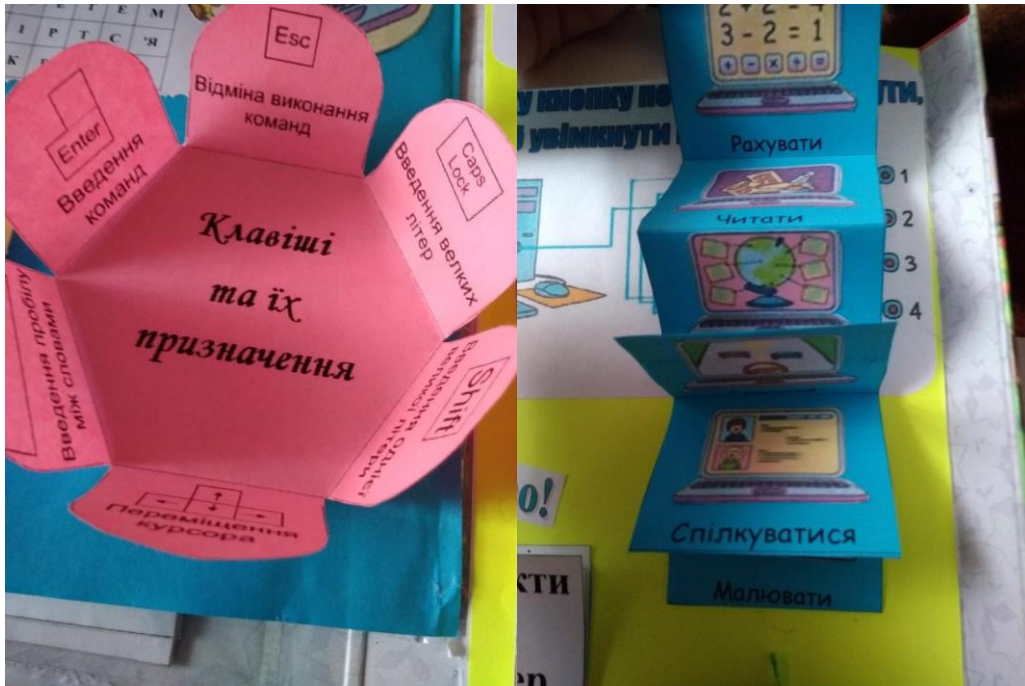
1. До теми «Я і цифрові пристрої» скласти план, який включає в себе інформацію необхідну для розкриття На папці написати назву, прикрасити за бажанням малюнками.
2. Збір інформації: використання підручників, мережі Інтернет

3. Роздруківка або малювання ілюстрацій та лексичної інформації

4. Оформлення та збірка лепбука. Використання різноманітних міні-книжечок, кишень.

Орієнтовний зміст лепбука:

- Комп'ютер та інші пристрої для навчання, побуту, гри, безпеки, розвитку та збору інформації.
- Увімкнення та вимкнення (перезавантаження) комп'ютера та інших пристроїв.
- Робочий стіл. Значки робочого столу.
- Робоче місце для роботи з цифровими пристроями. Елементарне налагодження програмного середовища під власні потреби.
- Використання миші та інших маніпуляторів для вибору та переміщення об'єктів.
- Перегляд навчального відео, анімацій, схем, пошук та навігація у безпечних мережах та інтернеті за допомогою цифрових пристроїв
- Клавіатура. Уведення окремих символів. Зміна мовних режимів.

2.3. Система вправ з лепбуком «Я і цифрові пристрої»

Правила безпечної поведінки за комп'ютером

Повторення правил безпечної роботи за комп'ютером потрібно проводити на кожному уроці інформатики, для попередження та уникнення ситуацій, які можуть нанести шкоду здоров'ю дитині або пошкодити майно.

У лепбучі представлений спосіб перевірки правил поведінки за комп'ютером за допомогою карток. (див. Додаток А).

Картки розділені в два стовпці з написами «Правильно/Неправильно».

Можливі види робіт з картками:

- Назви, що зображено на картках. Чому так робити не можна? Яке правило порушено?

- Розклади у два стовпці, що правильно, а що ні.

- Чи завжди ви дотримуєтесь правил роботи за комп'ютером? Які правила порушували? Чому?

- Назвіть самостійно правила, яких не має на картках. (див. Рис.1)

Рис. 1. Картки та приклад виконання завдання «Правила безпечної поведінки за комп'ютером»

Складові комп'ютера

Завдання подане на картках, на яких зображено пристрій, а з іншої сторони його опис. Це сприяє кращому запам'ятовуванню або повторенню основних пристроїв комп'ютера, до яких відносять: системний блок, монітор, маніпулятор миша, клавіатура, принтер. (див. Додаток Е).

Можливі запитання та завдання для дітей:

- Назвіть, які пристрої вам ще відомі?
- Назвіть, як використовувати той чи інший пристрій?
- Відсортуйте, які пристрої відносять до пристроїв введення, а які до пристроїв виведення?
- Пофантазуйте: якого пристрою, на вашу думку, не вистачає в комп'ютері? Який би ви додали?

Із поданих слів вибрати ті, які мають відношення до будови комп'ютера: *Монітор, котик, системний блок, стіл, телевізор, клавіатура, магнітофон, плеєр, мишка, принтер, сканер.* (див. Рис.2)

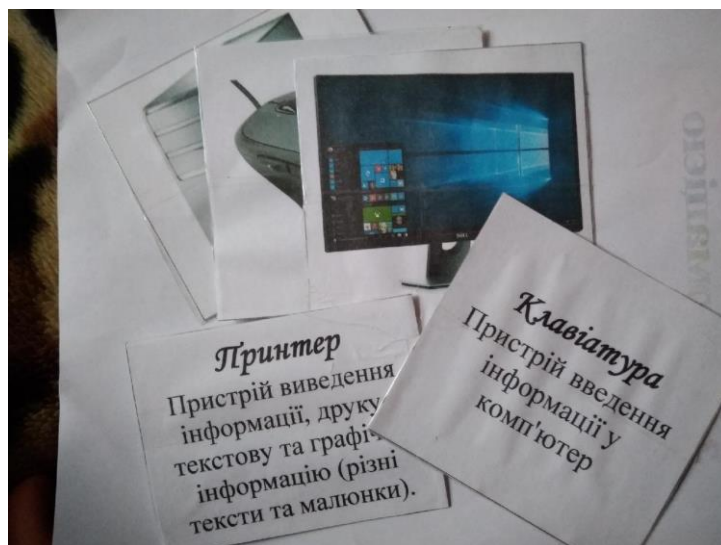

Рис.2. Приклади карток до завдання “Складові комп'ютера”

Ввімкнення та вимкнення або перезавантаження комп'ютера

Інформацію стосовно ввімкнення та вимкнення комп'ютера можна використовувати не тільки при вивченні теми даної теми, а на будь-якому уроці, де діти працюють з комп'ютерами, ноутбуками і т.д.

На кольорових кругових мінікнижечках, які з'єднані між собою висвітлено етапи коректного вмикання, вимкнення та перезавантаження. (див. Додаток В).

Разом з цим, можна задати дітям такі завдання:

- Занотуйте в зошити дану інформацію, не обов'язково словами. Це можна подати у вигляді малюнків, стрілочок, схем.

- Назвіть, які ви ще знаєте способи вмикання, вимкнення та перезавантаження інших пристроїв?

- Чи можна принести шкоду комп'ютеру неправильним ввімкненням або вимкненням?

- Як би у вас можливість винайти новий спосіб вимкнення або ввімкнення, який би він був?

- Коли існує необхідність перезавантаження комп'ютера? (див. Рис.3)

Рис.3. *Кругові мінікниги до завдання “Ввімкнення, вимкнення та перезавантаження комп'ютера”*

Гра «Лабіринт»

Знайди потрібну кнопку для викання комп'ютера

Мета: розвиток логічного і просторового мислення, уваги, цілеспрямованості, стійкості у виборі.

Гру «Лабіринт» можна використовувати на етапі закріплення вивченого матеріалу або на етапі актуалізації опорних знань. (див. Додаток К).

Додаткові питання для учнів:

- Як ви гадаєте, чи можливе вимкнення або викання комп'ютера без кнопки Power? Які способи вам відомі?
- Чи безпечне вимкнення комп'ютера за допомогою кнопки Power?
- Назвіть етапи ввімкнення та вимкнення комп'ютеру. (див. Рис.4)

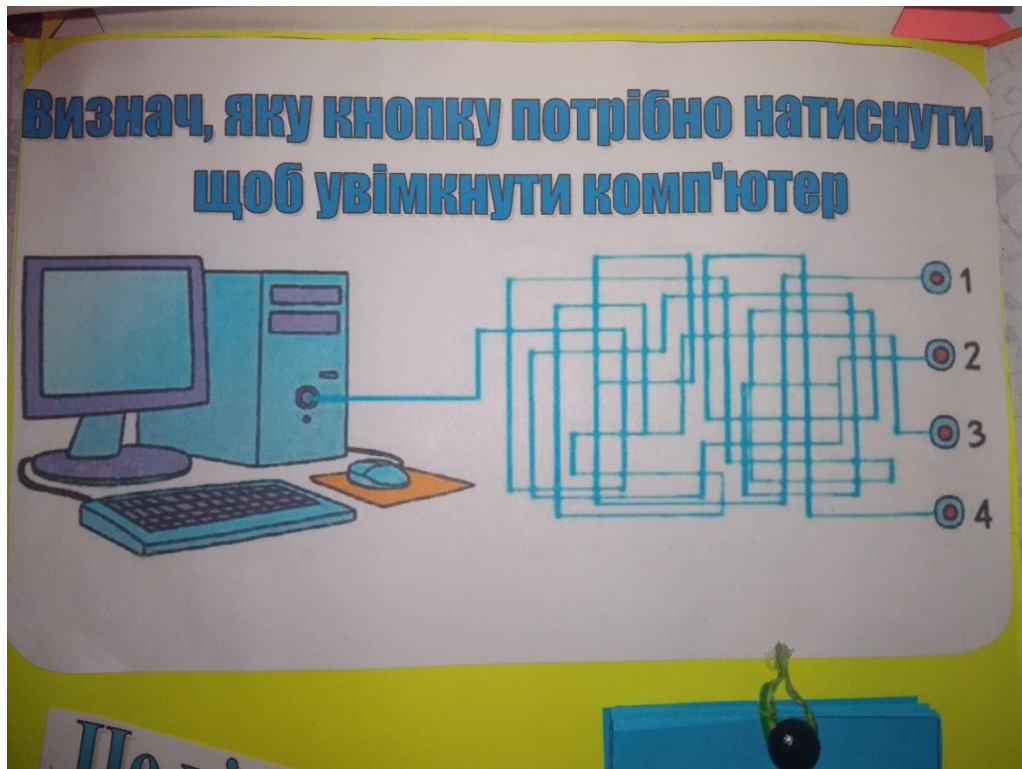

Рис. 4. *Гра «Лабіринт»*

Гра «Склади пазли»

Мета гри: розвиток уваги, уяви, мислення, пам'яті, дрібної моторики рук, встановлювати зв'язки.

Гру доречно використати при облаштування робочого місця з цифровими пристроями, налаштування програмного середовища під власні потреби. (див. Додаток М).

Додаткові завдання для учнів:

Встановіть відповідність між зображеннями вікон та описом спеціальних додатків, які допомагають полегшити взаємодію з комп'ютером, з меню Windows «Спеціальні можливості». (див. Рис.5)

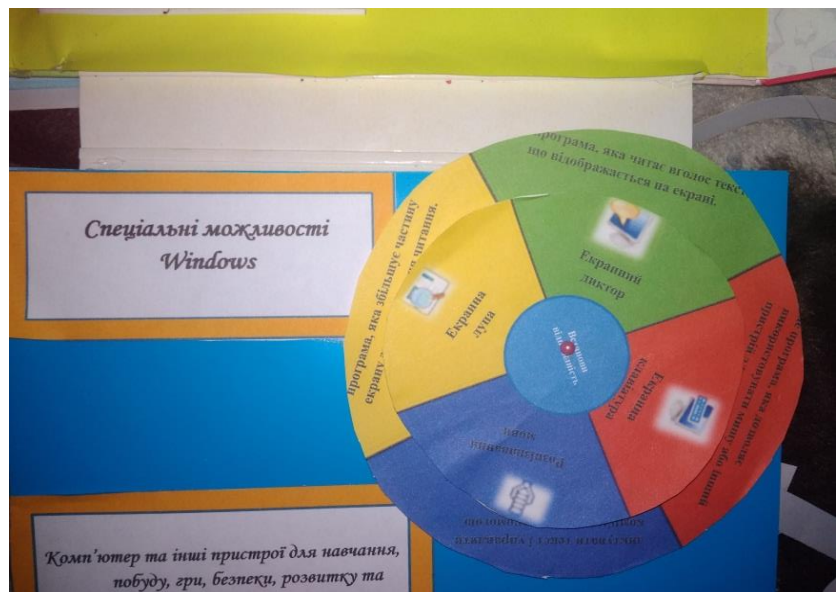
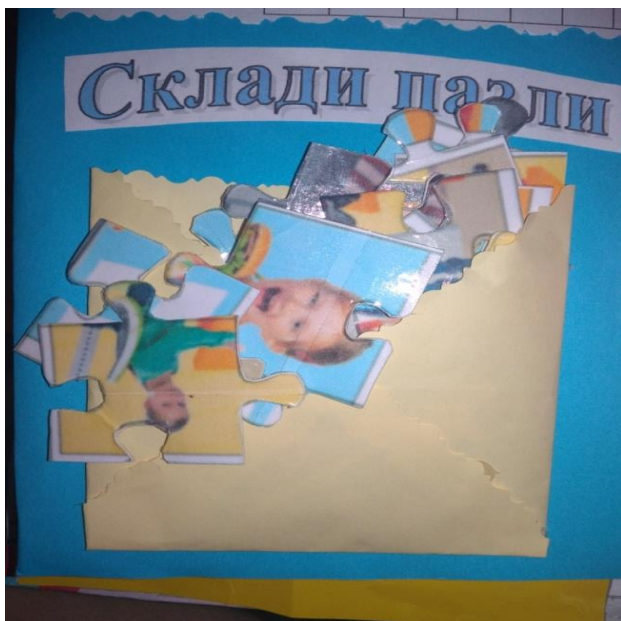

Рис.5. Кишенька до гри «Склади пазли» та мінікнига-колесо «Спеціальні можливості Windows »

Кросворд «Комп'ютер»

Кросворд «Комп'ютер» можна використовувати на етапі закріплення вивченого матеріалу або на наступних уроках під час актуалізації опорних знань. (див. Додаток Л).

Дітям можна задати ще додаткові питання:

- Які пристрої комп'ютера, крім уже названих, вам відомі?
- Які нові пристрої, на вашу думку, можуть бути через 20 років, 50 років?
- Намалюйте пристрій комп'ютера, який дуже необхідний для вас, але він ще не існує;
- Які пристрої роботи з інформацією скоро будуть не потрібні людству? Чому? (див. Рис.6)

Рис.6. Мінікнига до кросворду «Комп'ютер»

- Схожа на сіру тваринку з хвостиком.
- У комп'ютері його називають «системний...»
- Необхідна для введення інформації в комп'ютер.
 - Пристрій для відтворення звуку.
- Для довготривалого зберігання інформації використовують...
 - Керує роботою всіх пристроїв комп'ютера.
 - Схожий на телевизор.

Гра «Знайди слова»

Гра «Знайди слова» для кмітливих та уважних учнів. Її можна використовувати на будь-якому етапі уроку, адже вона сприяє розвитку мислення, пам'яті, уваги, уяви. (див. Додаток Л).

Завдання можна подати в різних варіантах, наприклад:

- *Командна гра: командам за 2 хвилини в таблиці знайти 10 слів, що заховалися. Читати слова можна в будь-якому напрямку, крім діагонального.*
- *Знайди за 2 хвилини якомога більше слів.*
- *Знайди 10 слів, що заховались. (див. Рис.7)*

Можливі запитання та завдання дітям після гри:

- Дайте пояснення словам, які ви знайшли?
- Які слова для вас нові?
- Аналогічно зашифруйте самостійно 5-10 слів з теми, та обміняйтеся із сусідом.
- Погляньте декілька хвилин на знайдені слова та з пам'яті запишіть у зошит якомога більше слів.
- Зробіть табличку: у першому стовпці запишіть назву знайденого пристрою, а у другому стовпці – намалюйте його малюнок.

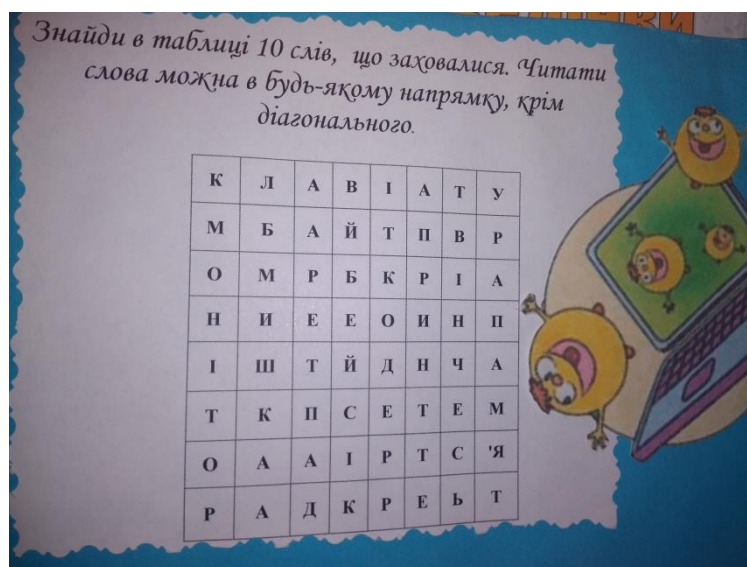

Рис.7. Кишенька до гри «Знайди слова»

Клавіші та їх призначення

Це завдання дуже корисне при вивченні теми «Клавіатура. Ознайомлення з розміщенням і призначенням клавіатури». Завдання можна використовувати на етапі вивчення нового матеріалу або при повторенні на подальших уроках. (див. Додаток А).

Завдання подане у вигляді квітки-розгортки, що цікавіше та доступніше для дітей, адже це сприяє швидшому запам'ятовуванню. На пелюстках зображено клавіші та їх призначення. (див. Рис.8)

Можливі завдання дітям:

- Які вам відомі комбінації клавіш? Назвіть їх призначення.
- Назвіть основні групи клавіш на клавіатурі?
- Завдання по набору слів-відповідей на прості запитання у формі загадок.

Завдання повинні виконуватися легко, адже наша основна мета - введення з клавіатури.

Завдання для знайомства з клавішею SHIFT орієнтовані на третьокласників.

- Наберіть, будь ласка, своє повне ім'я, по батькові і прізвище; свою повну адресу...

- Придумати слова з букв сусідок. Хто найбільше придумає слів(або найдовше слово) з літерами, які знаходяться поруч на клавіатурі, наприклад слово ПАРОПЛАВ)

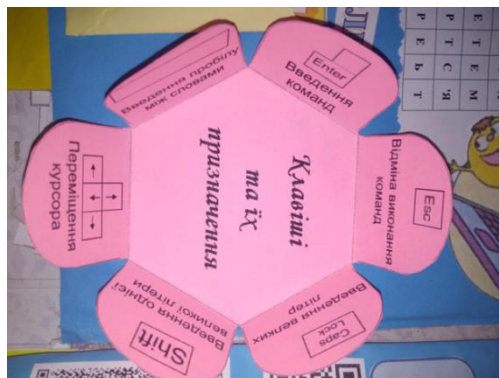

Рис.8. Книжка з пелюсток до завдання «Клавіші та їх призначення»

Цікавинки про комп'ютер

Збірка цікавинок про комп'ютер поглибить знання учнів та розширить кругозір. Використовувати збірку можна на будь – якому уроці та на будь-якому етапі. (див. Додаток Г).

Можливі завдання дітям:

- Які цікаві факти про комп'ютер вам відомі, крім названих?
- Створіть власну збірку з цікавими фактами або доповніть наявну.

(див. Рис.9).

Рис.9. Мінікнига до завдання «Цікавинки про комп'ютер»

Відгадай!

У завданні «Відгадай» зібрано цікаві загадки, які можна використати на етапі актуалізації знань, умінь та навичок або на закріпленні навчального матеріалу при вивченні даної теми. (див. Додаток Г).

Завдання дітям:

- Придумайте малюнки, які б відображали зміст відгадок.
- Самостійно придумати загадки до складових комп'ютера, яких не було згадки.

- Розкажіть призначення пристроїв, які ви зустрічали у загадках.

(див Рис.10).

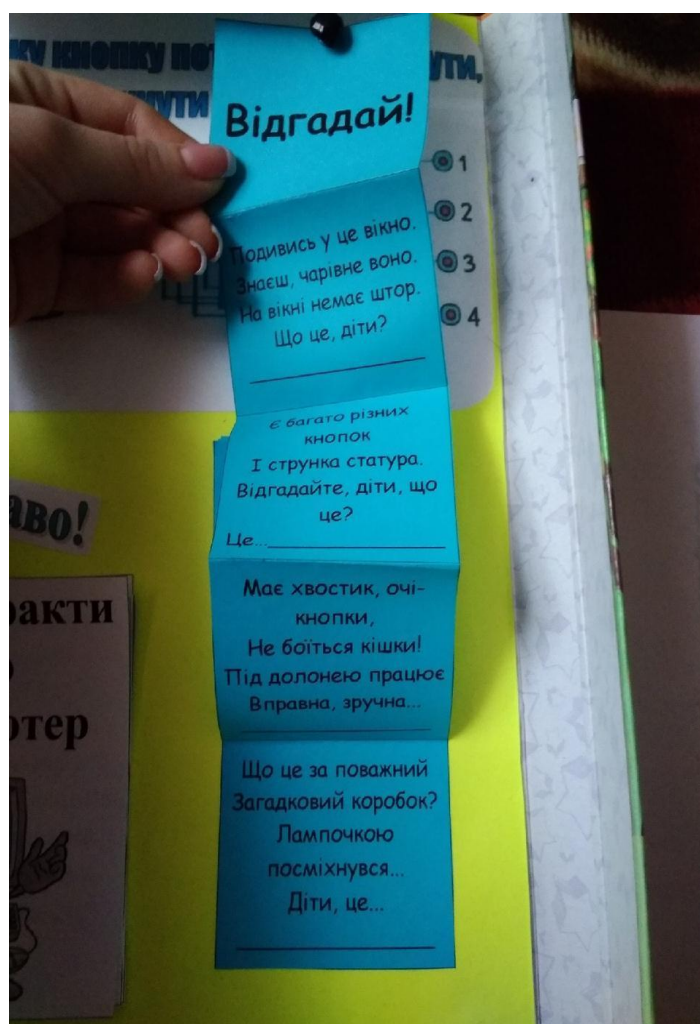

Рис.10. Мінікнига-розгортка до завдання «Відгадай»

Як комп'ютер допомагає нам у житті

Розгортка «Як комп'ютер допомагає нам у житті» буде дуже цікава та корисна для дітей, адже вони дізнаються про можливості використання комп'ютерної техніки у навчанні, побуті та дозвіллі. (див. Додаток В).

Завдання для дітей: Розглянь схему та поясни

- У чому тобі може допомогти комп'ютер?
- Як комп'ютер використовують у навчанні? Під час вивчення будь-якої мови? Знаходження інформації? У побуті чи на дозвіллі?
- Що таке «розумний дім»? (Це будинок, який живе під керівництвом комп'ютера. Він може регулювати температуру, освітлення в кімнатах, вмикати й вимикати телевизор і навіть розігрівати їжу). Вигадай свій «розумний» дім. Розкажи, що в твоєму будинку робитиме комп'ютер.
- З'ясуй, що вмє комп'ютер і на яких уроках він може стати тобі в пригоді.
- Де люди використовують комп'ютери?
- Яку хатню роботу може виконувати комп'ютер? (див Рис.11).

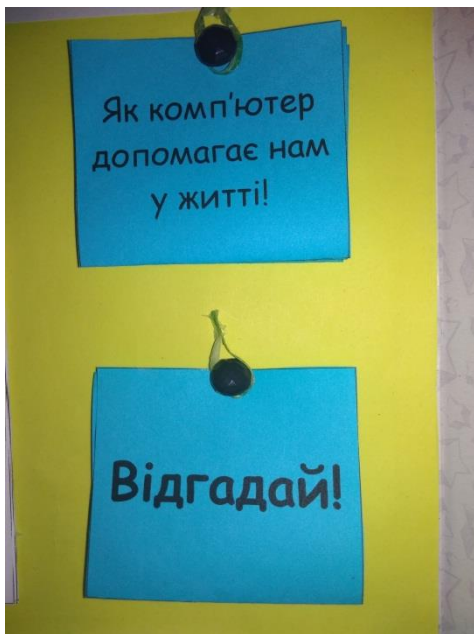

Рис.11. Мінікнига-розгортка та схема узагальнення до завдання «Як комп'ютер допомагає нам у житті»

Завдання «Усуваємо проблеми»

Буде корисним під час опрацювання теми «Розпізнавання та усунення елементарних несправностей пристроїв і програм, прості заходи збереження пристроїв». (див. Додаток Д).

Завдання. Сформулюй проблему що може статись при роботі за комп'ютером. Для цього прочитай вирішення та обговори у своїй групі.

Проблема 1. _____ переставав реагувати на будь-які Твої дії або реагував надзвичайно _____ (обери слова: комп'ютер, повільно)

Вирішення : перезавантаження комп'ютера за алгоритмом

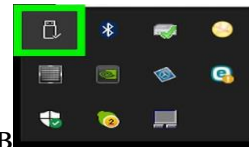
1) Ctrl+Alt+Del

2) Перезавантажте комп'ютер – виберіть «Завершення роботи» у правому нижньому кутку та татисніть «Перезавантаження»

Проблема 2. Вихід флешки з _____ (не _____ комп'ютером) (обери слова: ладу, читання інформації)

Вирішення: для профілактики використовуйте коректне завершення роботи з флеш-носієм:

1) Відкрити **Панель прихованих значків** (внизу справа у вікні Робочого столу)

2) Обрати безпечне вилучення пристроїв та дисків

Проблема 3. Мишка працює з _____ або _____ (обери слова: перебоями, гальмує)

Вирішення: Під наглядом чи за допомоги дорослих видаліть все зайве з сенсора миші і протріть його тканиною, змоченою в спирті. (див Рис.12).

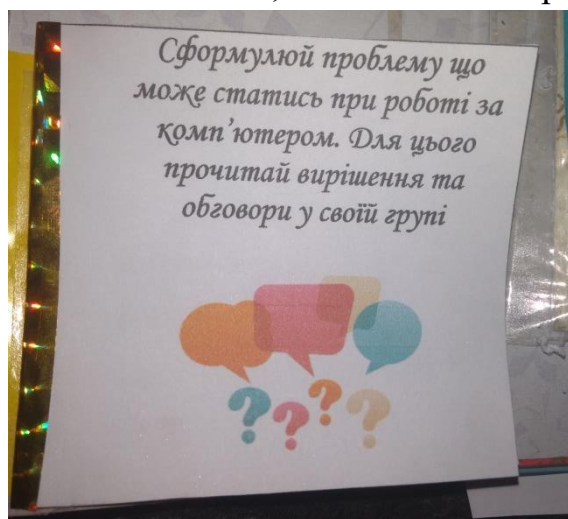

Рис.12.Мінікнига до завдання «Усуваємо проблеми»

Завдання «Шкала часу»

Завдання можна використовувати під час вивчення теми «Історія створення комп'ютера»

На шкалі заготовці до кожної епохи підберіть зображення обчислювальних пристроїв та наклейте у відповідний квадратик. Напишіть назву пристрою. (див. Додаток Ж).

Обговоріть у групах якою може бути наступна епоха та зробіть надпис на порожньому квадратіку, що визначає епоху. Обдумайте у групах й зробіть зображення цифрового пристрою близького майбутнього, додайте назву та наклейте у квадратик, що визначає пристрій. (див Рис.13).

Рис.13. Завдання «Шкала часу»

Завдання «Обери пристрій»

Завдання можна використовувати під час вивчення теми «Комп'ютер та інші пристрої для навчання, побуту, гри, безпеки, розвитку та збору інформації». Це завдання можна використовувати на етапі узагальнення матеріалу. (див. Додаток К).

Завдання.

Допоможи Дмитрикові та Наталочці обрати потрібні цифрові пристрої.

1. Дмитрик хоче зробити фотографії. Які пристрої допоможуть це зробити? Виділи червоним кольором.
2. Наталочка хоче відправити фотографії своїм друзям. Які пристрої допоможуть це зробити? Виділи жовтим кольором.
3. Наталочка любить читати книги. Які пристрої для цього потрібні? Виділи зеленим кольором.
4. Дмитрик любить слухати музику. Які пристрої для цього потрібні? Виділи фіолетовим кольором.
5. Наталочка з Дмитриком зробили помилку в прикладі, коли вирішували вирази з математики. Який пристрій допоможе порахувати правильно? Виділи синім кольором.
6. Які пристрої використовують найчастіше? (див Рис.14).

Рис.14. Мінікнига-сірникова коробка до завдання «Обери пристрій»

Завдання «Використовуємо QR-коди»

Це завдання буде корисним при вивченні теми «Перегляд навчального відео, анімацій, схем, пошук та навігація у безпечних мережах та Інтернеті за допомогою цифрових пристроїв» З ним можна працювати на етапі закріплення матеріалу. (див. Додаток Ж).

Завдання: Розгляньте та декодуйте QR-коди (використайте, встановлений на смартфоні, спеціальний додаток. Дізнайтесь, що закодовано в кожному з QR-кодів та підпишіть їх). (див Рис.15).

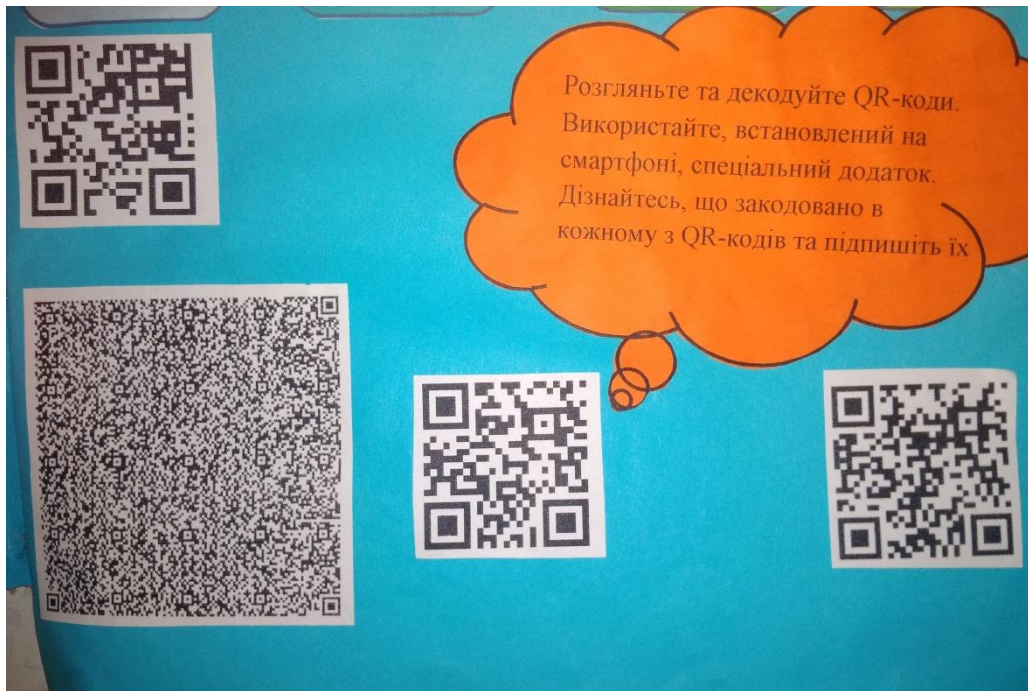

Рис.15 Вигляд завдання «Використовуємо QR-коди»

ДОДАТОК А

Шаблони до завдання «Правила безпечної поведінки за комп'ютером»

Шаблон до завдання «*Клавіші та їх призначення*»

Шаблони до завдання «Складові комп'ютеру»

ДОДАТОК Б

Шаблони до завдання «Ввімкнення, вимкнення та перезавантаження комп'ютера»

*Порядок
перезавантаження
комп'ютера*

*1. Відкрийте меню
Пуск.*

*2. Знайдіть опцію
"Завершення роботи" в
нижньому правому куті
меню Пуск.*

*3. Натисніть на стрілочку
праворуч у меню
завершення роботи.
З'явиться нове вікно з
опціями.*

*4. Виберіть опцію
"Перезавантаження" з
меню. Комп'ютер
перезавантажиться.*

**Порядок
вмикання**

3. У меню, що з'явиться, вибери команду Вимкнути комп'ютер. У вікні Вимкнути комп'ютер клацни кнопку Вимкнення.

4. Вимкни монітор.

**Порядок
вимикання
комп'ютера**

1. Закрий вікна всіх програм.

2. Встанови вказівник миші на кнопку Пуск у лівому нижньому куті екрана і натисни ліву кнопку миші

ДОДАТОК В

Шаблон до завдання «Як комп'ютер допомагає нам у житті»

*Як комп'ютер
допомагає нам у
житті?*

рахувати

читати

гратися

шукати
інформацію

спілкуватися

дивитися
мультфільми

слухати
музику

малювати

ДОДАТОК Г
Шаблони до завдань «Відгадай загадки», «Цікаве про комп'ютер»
та шаблони конвертів

Відгадай!

*Подивись у це вікно.
Знаєш, чарівне воно.
На вікні немає штор.
Що це, діти?*

*Є багато різних кнопок,
І струнка статура .
Відгадайте, діти. Що це?
Це..._____*

*Має хвостик, очі-кнопки,
Не боїться кішки!
Під долонею працює
Вправна, зручна..*

*Що це за поважний
Загадковий коробок?
Лампочкою
посміхнувся...
Діти, це...*

*Цікаві факти про
комп'ютер*

Людина в звичайній обстановці моргає в середньому близько двадцяти разів. Наш друг комп'ютер – трохи цю хвилину змінив. Тепер, дивлячись на екран, ви моргаєте в середньому разів сім.

За даними організації, які займаються питаннями комп'ютерної безпеки, щодня з'являються більш 6000 комп'ютерних вірусів.

*Facebook є третьою за
величиною компанією на
планеті. Її послугами
користується 800 мільйонів
користувачів.*

аблони до завдання «Розпізнавання та усунування елементарних несправностей пристроїв і програм, прості заходи збереження пристроїв»

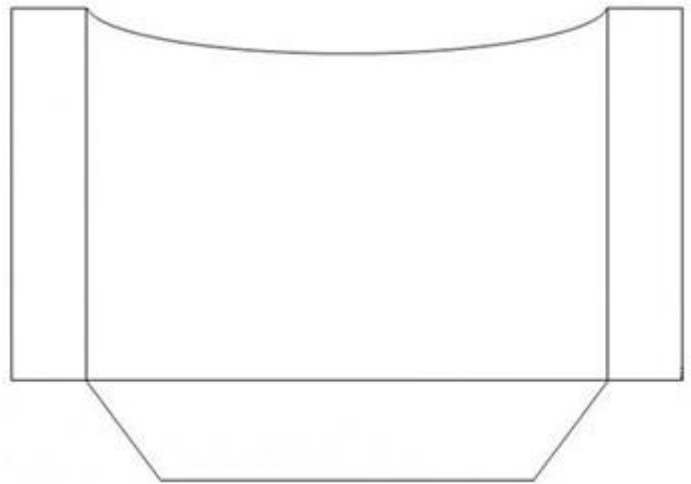
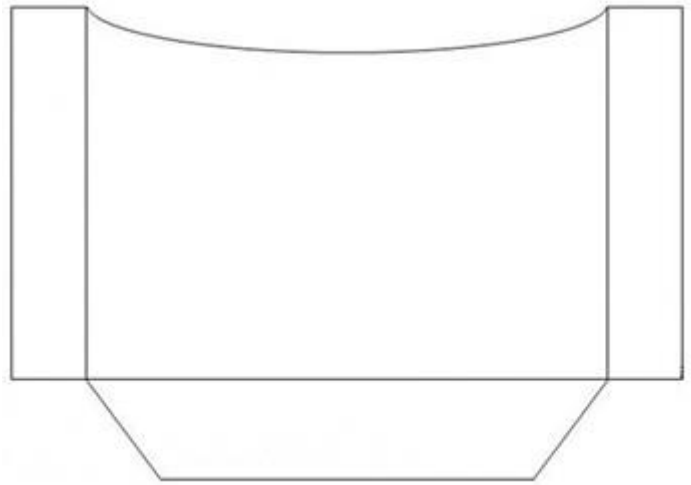
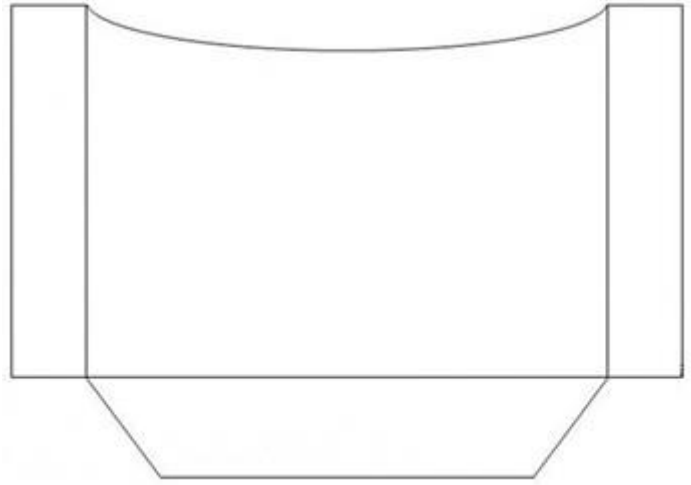
Шаблони конвертів для карток

Перший комп'ютер, який має право називатися комп'ютером, з'явився в 1939 році.

Щодня пересилається близько 250 мільярдів електронних листів. Але понад 80% - це спам

Емблема Mozilla Firefox насправді не містить у собі зображення лисиці. Це червона панда.

Перший маніпулятор, відомий сьогодні як комп'ютерна миша, з'явився на світ у 1969 році. Він був створений і провадився з дерева.

ДОДАТОК Д

Шаблони до завдань «Усуваємо проблеми»

Сформулюй проблему що може статись при роботі за комп'ютером. Для цього прочитай вирішення та обговори у своїй групі

Проблема 1.

_____ переставав реагувати на будь-які Твої дії або реагував надзвичайно

_____ (обери слова: комп'ютер, повільно)

Вирішення :

перезавантаження комп'ютера за алгоритмом

- 1) Ctrl+Alt+Del
- 2) Перезавантажте комп'ютер – виберіть «Завершення роботи» у правому нижньому кутку та натисніть «Перезавантаження»

Проблема 2. Вихід флешки з

_____ (не _____

комп'ютером) (обери слова: ладу, читання інформації)

Вирішення: для профілактики використовуйте коректне завершення роботи з флеш-носієм:

- 1) Відкрити **Панель прихованих значків** (внизу справа у вікні Робочого столу)
- 2) Обрати безпечне вилучення пристроїв та дисків

Проблема 3. Мишка працює з _____ або _____

(обери слова: перебоями, гальмує)

Вирішення: Під наглядом чи за допомоги дорослих видалить все зайве з сенсора миші і протріть його тканиною, змоченою в спирті.

ДОДАТОК Е
Шаблони до завдань «Складові комп'ютера»

	<p><i>Системний блок</i> «Мозок» комп'ютера (містяться основні компоненти комп'ютера: пам'ять, процесор, блок живлення, диск, плати).</p>
	<p><i>Монітор</i> Пристрій, на екрані якого відображається інформація, з якою працює комп'ютер.</p>
	<p><i>Клавіатура</i> Пристрій введення інформації у комп'ютер</p>
	<p><i>Миша</i> Пристрій введення інформації в комп'ютер (допомагає вводити команди та обирати значки на екрані монітора). У ноутбучі замість миші використовують тачпад.</p>

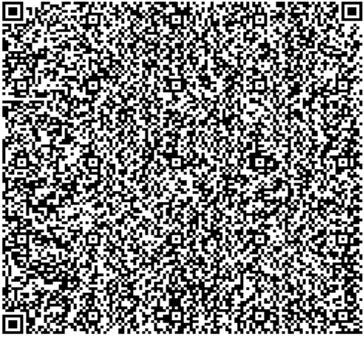
ДОДАТОК Ж

Шаблони до завдань «Шкала часу» та «Використовуємо QR-коди»

Розгляньте та декодуйте QR-коди. Використайте, встановлений на смартфоні, спеціальний додаток. Дізнайтеся, що закодовано в кожному з QR-кодів та підпишіть їх.

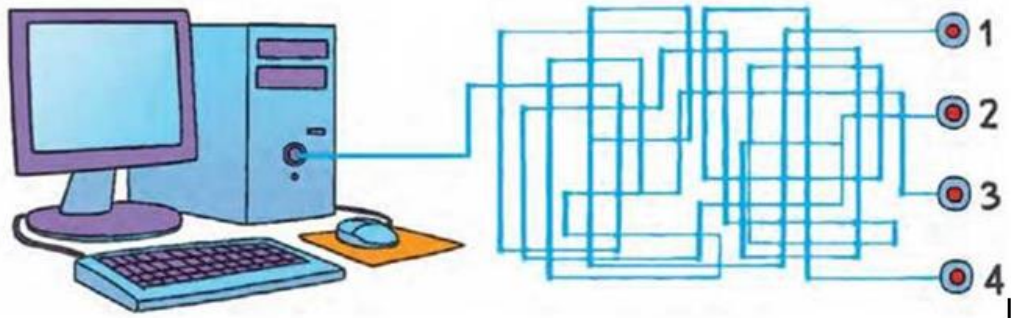

ДОДАТОК К Шаблони до завдань

«Лабіринт» та «Обери пристрій»

Визнач, яку кнопку потрібно натиснути, щоб увімкнути комп'ютер

<p>Смартфон</p> <input type="text"/>	<p>Відеокамера</p> <input type="text"/>	<p>Фотокамера</p> <input type="text"/>
<p>Електронна книга</p> <input type="text"/>	<p>Стационарний комп'ютер</p> <input type="text"/>	<p>Аудіоплеєр</p> <input type="text"/>
<p>Портативний комп'ютер (ноутбук)</p> <input type="text"/>	<p>Калькулятор</p> <input type="text"/>	

**ДОДАТОК Л Шаблони до завдань
«Кросворд» та «Знайти слова»**

Розгадай кросворд!

			1.								
	2.										
		3.									
4.											
			5.								
6.											
7.											

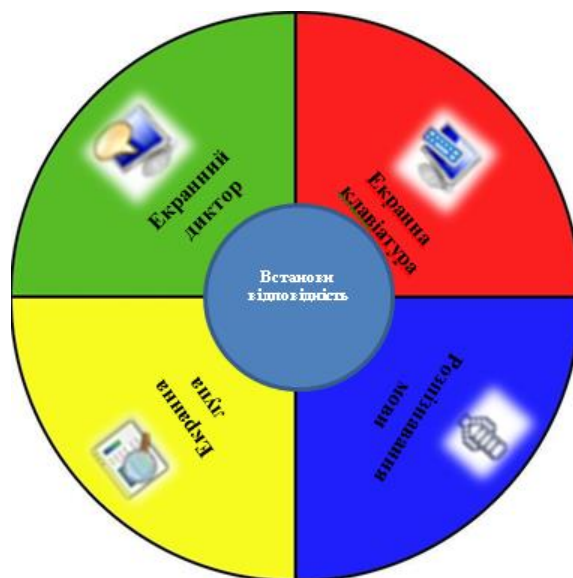
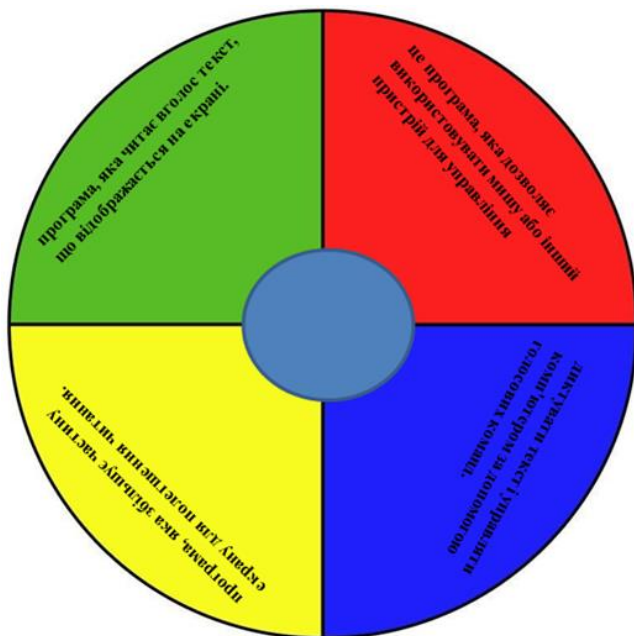
К	Л	А	В	І	А	Т	У
М	Б	А	Й	Т	П	В	Р
О	М	Р	Б	К	Р	І	А
Н	И	Е	Е	О	И	Н	П
І	Ш	Т	Й	Д	Н	Ч	А
Т	К	П	С	Е	Т	Е	М
О	А	А	І	Р	Т	С	'Я
Р	А	Д	К	Р	Е	Ь	Т

ДОДАТОК М

Шаблони до завдань «Склади пазл» та «Спеціальні можливості Windows»

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Блохіна О., Ліханова Т. Лепбук – «компактна книга». Журнал науковців. 2015. №4. С. 29–30
2. Пироженко Т. Лепбук «Золота осінь». Дошкільна освіта. 2014. №11. С. 14–18.
3. Лепбук як засіб навчання в умовах НУШ: праці конф., 6–9 черв. 2017 р., Київ. Т. 2 / відп. ред. Гатовська Д. Київ, 2017. С. 195–198.
4. Лепбук як новітній спосіб систематизації знань. 2018.
URL: <http://active-mama.com/lepbuk-kak-novejshij-sposob-sistematizacii-znanij.html> (дата звернення: 20.02.2019).
5. Консультація для педагогів: «Що таке лепбук?». 2017.
URL: <http://nsportal.ru/detskiy-sad/raznoe/2015/10/04/konsultatsiya-dlya-pedagogov-chto-takoe-lepbuk>(дата звернення: 20.02.2019).
6. Лепбук як частина предметно-просторового розвиваючого середовища в початковій школі. 2018. URL: <http://www.maam.ru/detskijasad/lyepbuk-kak-chast-predmetno-prostranstvenoi-razvivayuschei-sredy-v-detskom-sadu.html> (дата звернення: 05.03.2019).
7. Лепбук як сучасний засіб навчання і виховання дітей. 2018. URL: <https://lapbooking.wordpress.com/lapbook/>(дата звернення: 07.03.2019).
8. Лепбук як форма організації творчої та комунікативної діяльності на уроці. 2017. URL:: <http://pedsovet.su/load/243-1-0-50355>(дата звернення: 11.03.2019).
9. Лепбук і його можливості в розвитку дітей молодшого шкільного віку. 2018. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/lepbuk-i-ego-vozmozhnosti-v-razvitii-detey-starshego-doshkolnogo-vozrasta> (дата звернення: 15.03.2019).
10. Технологія лепбук та її застосування. 2018.
URL:<http://nsportal.ru/detskiysad/matematika/2016/02/19/lepbukgeometricheskiefigury> (дата звернення: 20.03.2019).

11. Петренко Л. Лепбук як навчальна технологія у початковій школі. Заступник директора школи. Київ, 2018. №11. С. 51–55
12. Бабенко О. В. Розвиток творчих здібностей учнів. Київ, 2001. С. 28–47
13. Косогова О. О. Метод проектів у практиці сучасної школи. Харків, 2010 р. 144 с.
14. Сисоєва С. В. Особистісно зорієнтовані технології: метод проектів. Київ, 2005. С. 25–31
15. Типова освітня програма під керівництвом Р. Б. Шияна. 2018. URL: <http://osvita.ua/school/program/program-14/60408/> (дата звернення: 15.03.2019).

Навчально-методичний посібник

Лаврінчук Ю.О., Петренко Н.П., Стрілецька Н.М.

Лепбук «Я та цифрові пристрої». Розробка та використання
Навчально-методичний посібник

2019 р.